

A  ı k k a r a

Hayâli, kayalı, hakka dayalı dergi

◆ Develili Seyranî ◆ Tacettin Şimşek ◆ Aslan Avşarbey ◆ Tayyib Atmaca
◆ Kadir Köse ◆ M. Nihat Malkoç ◆ Nurgöl Kaynar Yüce ◆ Hızır İrfan Önder
◆ Halit Yıldırım ◆ Zeynel Abidin Payas ◆ Ali Parlak ◆ Yavuz Din
Mehmet Pektaş ◆ Memik Kömekçi ◆ Halil Manuş ◆ Hacı Musa Tuncer
◆ Bedrettin Keleştimur ◆ Bekir Oğuzbaşaran ◆ Kısmet Keven

103 Sayı 21 Eylül 2026

Bu Sene

◆ Develili Seyranî

Bin iki yüz altmış bire tarih basınca
Pek ziyade oldu sıklet bu sene
Eski âdet bitip devir dönünce
Kalktı insanlardan şefkat bu sene

Koymuşum havana bu garip seri
Sefa mı sürülür ah şimden geri
Ağniyân olursan derler gel beri
Fukaraya yoktur rağbet bu sene

Fukaranın hâlî Mevlâ'ya belli
Merhamet yok ağniyâdan ezeli
Buğdayın bir mutusu oldu yüz elli
Muhtekire düştü fırsat bu sene

Zengin artık kesmez oldu kurbanı
Kalmadı dünyanın rengi elvanı
Sultan Süleyman'a kalmadı fânî
Bize Hak'tan ola rahmet bu sene

İş böyle giderse kopacak fesat
Yaklaşmadı gitti şu vakt-ı hasat
Sanatlar işlemez ortalık kesat
Boşadır çalışmak gayret bu sene

Bu Seyrânî sahih sohbet söylesin
Nâçar olan fukaralar neylesin
Rica niyaz edin halâs eylesin
Mevlâ'mız belâda millet bu sene

A ş ı k k a r a

Hayâlî kayalî hakke dayalî dergi

Yapımcı: Tayyib Atmaca Yönetmen: Mehmet Pektaş

Set Amiri: Halit Yıldırım Afiş: Arşiv

Muhabbet Adresi: Onikişubat Belediyesi Sosyal Yardım Müdürlüğü Kahramanmaraş
Sesleşme: 0535 391 92 50 Dükkân: www.acikkara.com e-mektup: acikkaradergietgmail.com
103. Sayı Eylül 2026 ISSN-0106417 (edergi)

Bilsen Uzaklarda Çimler Ağlıyor

◆ Tacettin Şimşek

Başlık, Ferdi Tayfur'un şarkısını hatırlattı mı? O amaçla seçildi zaten. Ne diyordu meşhur ve merhum arabeskçi? "Bilsen uzaklarda kimler ağlıyor / Gelemem sevdiğim kader bağlıyor."

"Huzurum kalmadı" mıydı şarkının adı? Hatta aynı adla bir Natuk Baytan filmi mi vardı rahmetlinin? Ferdici dostlarımız şıp diye bilmişlerdir. Benim tereddüdüm normal. Ben Orhancıyım çünkü.

Biz daha felsefi takılırız. "Ben topraktan bir canım" deriz mesela. "Kaderin oyunu"ndan bahsederiz. Hatta biraz tasavvufi, biraz da toplumsal içerikli "Kula kulluk edene yazıklar olsun" ünlem öbeği dökülür dudaklarımızdan.

Bakın, çimler ağlıyor derken ağız taklidi yapmıyorum. Mesela "Çim celdi?", "Çimi arirsen?", "Çim celeyi?", "Çimlerden sin?" gibi örnekler var. Nedir bu? "Kim?" soru zamirinin bölge ağızlarında büründüğü şekil.

Demek ki kastettiğim "çim", bölge ağızlarındaki kelime değil. Bu, bildiğimiz, basbayağı futbol sahasındaki çim. Hikâye de bir futbol hikâyesi zaten.

Şimdi can alıcı soruya geliyorum. Çimler ağlar mı? Cevap veriyorum: Ağlar hem de nasıl? Zırl zırl, hüngür hüngür, salya sümük, hıçkıra hıçkıra, siyem siyem, iki gözü iki çeşme, içli içli, katıla katıla... Başka hangi teknikle ağlanıyorsa öyle ağlar.

Kişisel tarihimde çimlerin en çok ağladığı maç, 14 Kasım 1984 tarihli Türkiye-İngiltere maçıydı. 1986 FIFA Dünya Kupası grup elemeleriydi. Ne halt etmiştik de İngiltere'yle aynı gruba düşmüştük. O kurayı çeken elimiz kırılardı, alçıya alınamaydı da kurayı çekemeyeydi.

Ben o zaman üç yıllık üniversiteliyim. Terminal Caddesi'nde Kader Pastanesinde bir grup arkadaşla maçı seyrediyoruz. Kendi saha-

mızda 5-4-1 oynuyoruz. 9-1 oynasak ne fayda! Adamlar tek kale maç yapıyor; antrenman gibi. Yine de ilk on üç dakika golsüz geçiyor, çok şükür. Şeytan kulağına domdom kurşunu. Sonra sağanak başlıyor: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8. Sanki ana sınıfı öğrencisiyiz de öğretmen bize 1'den 8'e ritmik saymayı öğretiyor.

Perdeyi Rabsın açıyor; açmıyor, yırtıyor. Futbol hayatında ilk defa hattrik yapıyor.

Vudkok ve Barns 2'şer kez sarsıyor ağları. Sahada sersem tavuğa dönüyoruz. Nihayet 83'te Endırsın'la perde kapanıyor. İnönü üstümüze çöküyor. Tabela sızım sızım sızlıyor: Türkiye 0, İngiltere 8.

Çimler utançtan ağlarken ben de hırslımdan ağlıyorum. Ne de olsa az gelişmiş ülkenin ezik bir genciyim. Onlar yüz elli yıldır düvel-i muazzama, milel-i mütemeddine. Yani büyük devletler, medeni milletler. Biz onların arasında gayrimedeni kalmışız.

"Medeni" sıfatını yalnızca 19. yüzyılda yaşamış bestekârimız Aziz Efendi taşıyor. Yanlış anlaşılmasın, o da Medine'de doğduğu için bu ünvanı almış. Madem adını andık, şu hicaz şarkısını da hatırlayalım mı?

Ey çerh-i sitemger dil-i nâlâna dokunma

Hicr âlemidir ettiğim efgana dokunma

Ey tiğ-i elem yâreledin cismimi, bari

Cânânıma nezreylediğim cânâ dokunma

Neyse, yine Ahmet Mithatlık yapıp konuyu dağıtmayalım.

Evet, Avrupalılar medeni, biz aşağılık komplekslerinde debeleniyoruz.

Bir de bize "barbar" deyip durmuyorlar mı? Vallahi, kuru iftira! Rakibine faul bile yapmayan adam nasıl barbar olabilir? Barbar olsaydık onları İnönü Stadı'nın namıdiğer Mithatpaşa'nın çimlerine gömmez miydik? Futbol

topumuz yoksa ne gam! Fatih dedemizden kalma şahî toplanımız ne güne duruyordu? Hayır, barbar değildik biz. Aksine haddinden fazla nazik, misafirperver ve centilmendik. Gelene geç dedik.

Kalecimiz Yaşar Duran ne yapsın? Adama dedesi Dur/an demiş. İngilizler vurdu, o da durdu. Bizim takımında Rıdvan da var ama top sadece yediğimiz gollerden sonraki başlama vuruşlarında ayağına değdi; yani santrada. Toplam dokuz defa. Ben söylemiyorum, Rıdvan öyle diyor. İnanmazsanız kendisine sorun.

Defansımız kevgir, orta sahamız kalbur, forvetimiz Erdal tatilde.

Aynı tablo 87’de bir kez daha tekrarlanacak. Bu kez İngiltere’de. İkinci 8-0’da kalede Fatih Uraz var. Maçtan önce Yaşar Duran moral veriyor kendisine: “Ne korkuyorsun, oğlum, sekiz tane yiyecek hâlin yok ya.” Ancak Fatih’in de kaderi Yaşar’a nazire yapıyor. Yine çimler kanlı yaş döküyor.

Ölüsü olan bir gün delisi olan her gün ağlar-mış. Biz bu çimin delisiyiz, ağabey. Akıllı ol, sahaya çıkma! 3-0 hükmen yeniksin. 5 gol az yiyorsun, zarardan kârdasın. Çimler yine ağlar ama bu kadar kanlı yaş dökmez.

Arkadaş, sen bu çimlere düşman mısın? Onları ağlatmaktan zevk mi alıyorsun? “Çimleri ağlatan takım” olarak tarihe geçmekten memnun musun? Hadi, yüreğin yetiyorsa bu sorulara muhatabını ikna edici cevaplar bul, ben de senin yakanı bırakayım.

Ben kimim? Millî Takım’ının başarılarıyla daima gurur duymak isteyen bir vatandaş. Dünya üçüncüsü olduğumuz 2002’de ve Avrupa üçüncüsü olduğumuz 2008’de sevinçten çıldıran adam.

Son olarak Avustralya’ya ve Paraguay’a sefilce yenilip 2026 Dünya Kupası’nda havlu attığımızda da çimlerin ağladığını gördüm. Yemin etsem başım ağrımaz.

Hakem maçın bittiğini ilan eden düdüğü

çaldıktan sonra ne oldu? Kıyamet kopmadı, yer yerinden oynamadı. Etkili ve yetkililerden, elli kişilik bir kabile yeterlikten atını itini nal-layıp Amerika, Kanada ve Meksika’ya çıkarma yapan yüz seksen yağma Hasan’ın böreği tir-yakisinden çıt çıkmadı. Kimse “Nerede bu yoğurdun bolluğu arkadaş?” demedi.

Birkaç sözüm na tepki, birkaç ciklet çiğne-me... Köşe yazarlarının, futbol programı geyik-çilerinin esip gürlmeleri... Hepsi o kadar. Elde var Arda Güler kardeşimin asil öz eleştirisi.

Bir soru: Elin adamları çimlere samba, tango, flamenko, tarantella, şuhplatler vesaire yaptırırken; avuç içi kadar komşumuz bile ara sıra çimlere sirtaki oynatırken biz bu çimleri niye ağlatıyoruz? Sebebini bilen, sevabına söyler mi bana? Yani çimler halay çekse fena mı olur?

Yarın, öbür gün bu çimler bizden davacı ol-maz mı? “Yüzümüzü güldürmemeye yeminli miydiniz?” diye sormaz mı? “Biz ki krampon-larınız altında ezilmeye razı olmuştuk, bir gün olsun gülmeye hakkımız yok muydu?” demez mi? Ve biz korkarım ki bu sorulara verecek ce-vap bulamayız. İtiraf edeyim, asıl korkum şu: Ya çimler, “Siz bizi güldürmediniz, Allah da sizi güldürmesin.” diye beddua ederse ve çim-lerin duası tutarsa sittin sene futbolda bir İs-panya olamayız.

Çimler bizim için ağlıyor. Ne zamana kadar ağlayacaklar, emin olun, bilmiyorum.

Şimdi ne yapmak istiyorum, biliyor musun ey okuyucu? İçimizden birinin kirli yorganı üzerine alması gerektiğini düşünerek *Babam ve Oğlum*’daki o meşhur replikle yakamı pa-çamı yırtıp “Benim yüzümdeeen!” diye avazım çıktığı kadar bağırmak.

Bir İzdivaç Masalı

◆ Aslan Avşarbey

Arz edeyim hâlim nice
Yavaş yavaş ölüyorum
Biri izdivaç deyince
Tutamayıp gülüyorum

Oldum ev işi âşığı
Ütüleyip kırışığı
Çamaşırı bulaşığı
Bitirince soluyorum

Bir gün demem kölen mi var
Ev işinden ölen mi var
İyilikten bilen mi var
Gözerde un eliyorum

Sandım ki bir iş bulunca
Karın doyar aş bulunca
Maaşlı bir eş bulunca
Dedim işi biliyorum

Pazar alışveriş derken
Bazen iş bitiyor erken
Ocakta yemek pişerken
Bez ile toz alıyorum

Boş hayaller kura kura
Ömür geçti dura dura
Gizli gizli vura vura
Şu bağrımı deliyorum

Sözün tutmadık büyüğün
Davul zurna ettik düğün
Aklıma düşünce o gün
Saçlarımı yoluyorum

Saplanmışım bir batağa
Yürek yok kalkmam atağa
Sürpriz! Gel dese yatağa
Çekinerek geliyorum

Yarama bir avuç tuzu
Sürüyor gavurun kızı
Şimdi ben bir öksüz kuzu
Melül melül meliyorum

Hep bağırdı sus dedikçe
Uysallaştım laf yedikçe
Hanım çocuk istedikçe
Ben aklını çeliyorum

Unutup ev denen hanı
Gezer durur dört bir yanı
Eğlenmek isterse canı
Bağlama saz çalıyorum

Dokundurur ince ince
Kurtuluş ancak ölünce
Bekarlık akla gelince
İtler gibi uluyorum

Tutmadı hesabım saptı
Eve geldi doğum zaptı
Şimdi yetki devri yaptı
Çocuğu ben beliyorum

Asker gibi selam çakıp
Veririm sigara yakıp
Tüten dumanlara bakıp
Hayallere dalıyorum

Hayat benden gıcık kaptı
Bilmiyorum ne sebepti
Talih denen katır tepti
Düşmedim sendeliyorum

Anne oldu yüzü güldü
Bebek uyku vakti geldi
Kırışmasın diye cildi
Ben nöbetçi kalıyorum

Daralırsa birden içi
Bana atar bütün suçu
Bozulmasın diye saçı
Eşarbını doluyorum

Şart koyarlar mal mülk arsa
Yandın imansız çıkarsa
Mülkî evlenecek varsa
Mutluluklar diliyorum

Günler geçer basmakalıp
Akşam işten sonra gelip
Hanımı çarşıya salıp
Ev süpürüp siliyorum

Bir gün gülemedim şöyle
Fırça yerim sabah öğle
Demen yaşanır mı böyle
Bir yolunu buluyorum

**Şiirdeki olaylar tamamen hayal
ürünüdür (!). Sizin evdeki duruma
benzerlikler kesinlikle tesadüfidir.*

Mavra Meydanı/on-Bozo'nun Tekamülü

◆ Tayyib Atmaca

Bizim kürük sucuklu pastırmalı yemi yedikçe iştahı kabarmaya başladı. Bir ay içinde sucuk ve pastırma biteyazdı. Yine İt Yaşar'ı yanıma aldım, bu pastırma ve sucuk toptancısına gittik, iki eşek yükü sucuk ve pastırma aldık, köye döndük.

Her gün yeme kattığımız nevaleyi yavaş yavaş artırdık. Bu arada bizim kürük bir yaşına bastı. Basmasına bastı ama kürüklükten çıkıp birdenbire sıpa oldu. Sıpa desek zoruna giderdi, hatırına değeriz de yemden kesilir diyerek 'Bozo' demeye başladık. Zaman içinde kendisi de bu ada alıştı. 'Bozo' der demez, arka ayaklarının üstüne dikiliyordu.

İt Yaşar beni hâlime bırakmıyor; sağ olsun, arada bir ya Bozo'nun durumunu soruyor ya da ahıra gelip durumu bizzat görmek istiyordu. İt Yaşar, Bozo'nun bu tekâmülünü gördükçe pis pis sırtıyor, avuçlarını birbirine sürtüyordu. Ne yalan söyleyeyim, bir gün işkillendim,

'Ula, oynaşçıl avratlar gibi ne sırtıp duruyorsun? Aklında ne geçiyor, söyle de karnında kalmasın.' dedim.

İt Yaşar da,

'İrfânî Ağam, yalan söyleyecek bir durum yok. Deli Kazım emmi tarlayı at ile sürüyor. Ondandırca edelim, atın pulluğunu bir günlüğüne isteyelim. Bizim Bozo'yu çifte koşup bir deneyelim. Eğer randıman alırsak bundan sonra köyün tarlalarını biz süreriz.' dedi.

İşin doğrusu bu bana mantıklı geldi ama Bozo nere, at nere? Daha kürüklükten yeni çıkmış, çifte koşmak doğru mu değil mi diye kendi kendimle konuştum. Aklımı altüst ettim, sonunda,

'Fırsat bu fırsat Yaşar, git Deli Kazım'dan köteni iste. İsteyenin bir yüzü, vermeyenin iki yüzü kara olsun.' dedim.

Ertesi gün Yaşar,

'Yürü İrfânî Ağam, gün bu gündür. Bozo'yu ahırdan çıkarıp sonra da Deli Kazım emmiden köteni alıp doğru tarlaya...' dedi.

Neyse, uzun lafın kısası makbul oldu. Atın takımını, taklavatını Bozo'nun üstüne geçirdik, arkasına köteni taktık.

İt Yaşar,

'Allah'ım, yüzümü kara çıkarma.' dedi.

Ben de köteni toprağa batırdım, Bozo'ya 'De, haydi yavrum!' der demez, Bozo rahvan at gibi tarlayı sürmeye başladı. Öyle bir gidiş gidiyor ki, Allah sizi inandırsın, ne Yaşar'ı dinliyor ne beni. İki saat içinde tarlayı sürdük ama Yaşar da ben de pert olduk. Bozo'nun sırtında ter bile yoktu. Bu nasıl güç, Allah'ım, Bozo'nun karnının içinde bir motor mu var, diye içimden geçirmedi de değil.

Günler günleri, haftalar ayları ardında bırakıp giderken bizim Bozo lafın tam anlamıyla köylü için cankurtaran simidi oldu. Birisinin öküzü hastalanınca ya da ölünce 'İrfânî Ağam, ocağına düştüm, bana yardım et!' diyeni mi ararsın; elime ayağıma kapanını mı? Hatta büyük toprak ağalarının traktörleri bozulunca tarmirciye kadar götürme işine yarayan bir çekici bile olmuştu Bozo.

Köyün ileri gelenlerinden, 'Sana römorklu bir traktör verelim, Bozo'yu bize sat!' diyenlerin haddi hesabı yoktu. Sucuklu, pastırmalı yemini yedir, üstüne de bir kova suyunu içir; Bozo'nun üstesinden gelemeyeceği iş yoktu.

Aradan bir sene geçti geçmedi, bizim Bozo kadana gibi bir Bozat olup çıkmıştı. Sadece bizim köy için bulunmaz bir nimet olmamış, civar köylerde hatta ilçede bile aranan bir çekici olmuştu.

Bir defasında Armutlu köyünde yol yapım

esnasında greyderin birisi arızalanmış, çekici getirmişler, o da çamura batmış. İş yine bizim Bozo'ya düşmüştü. Çekiciyi çamurdan çıkardı, greyderin yanına kadar getirdi. Greyderi çekiciye yüklerken bir türlü halatı bağlayamadılar. Bozo, greyderi de çekip çekicinin üstüne bindirdi. Greyder operatörü ve çekici şoförü,

'Tuttuğun altın olsun İrfânî Ağa, Bozo olmasaydı işimiz haraptı; IBAN numaranı ver de hesabına bu emeğin karşılığını yatıralım.' dedi.

IBAN deyince aklıma kötü şeyler geldi.

'Bu IBAN dediğiniz ne işe yarar?' dedim.

Greyder operatörü,

'Bankadaki hesabının yirmi dört haneli numarasını istiyoruz.' dedi.

Ben yine bir şey anlamadım.

'Canınız sağ olsun. İnsanlık öldü mü, varın gidin işinize, bana da dua edin.' dedim.

Adamların mutluluğunu görseniz elimi bırakıp ayağıma sarılasınız gelirdi.

Ertesi gün sabahın köründe kapım çalındı. Gözümü ovalayarak dışarı çıktım. Kapının önünde kara plakalı bir taksi duruyordu. Takside kerli ferli, takım elbiseli bir adam çıktı.

'İrfânî Ağa sen misin?' dedi.

Ben de,

'Evet, benim. Hayrolsun, sabahın köründe sizi buraya hangi yel attı?' dedim.

Adam gayet samimi bir sesle,

'Ben Karayolları Çorum İl Müdürü'yüm. Yapmış olduğun hizmete nankörlük etmeyelim, bir ziyaret edelim, bir müşkülâtın varsa çözelim.' dedi.

Baktım, efendi adamlar.

'Böyle ayaküstü konuşulmaz, hele eve buyurun.' dedim.

Çekimser davrandılar ama ben ısrar edince içeri girdiler. Hanımı uyandırdım.

'Hanım, Çorum'dan ağır misafirlerimiz geldi. Kalk bir kahvaltı hazırla.' dedim.

Hanım, sokranarak uyandı:

'Sabahın köründe misafir mi olur, yine bir halt karıştırmasan ne diye adamlar sabahın köründe jandarma gibi baskın versin?' dedi.

Bir 'lâ havle' çektim.

'Hanım, bu bildiğin gibi değil, başımıza devlet kuşu konmak üzere. Sen hele bol yağlı bir cızlak yap! Yanına kaymağından, peynirinden, balından ne varsa koy! Adamlar önce karınlarını doyursunlar. 'Yiyen ağız utanır.' derler. Hele bir yesinler, ne teklif edecekler, ondan sonra bakarız.' dedim.

Odaya geçip hâl hatır sorduktan sonra,

'Önce bir kahvaltı yapalım, ondan sonra konuşuruz.' dedim.

Mutfığa geçtim, hanım harıl harıl çalışıyordu. Odaya geri döndüm.

'Kusura bakmayın, siz yere oturarak yemek yemezsiniz biliyorum ama benim evde ne masa var ne sandalye. Yer sofrasında kahvaltı yapacağız.' deyince takım elbiseli ve kravatlı Müdür Bey,

'Ayıp ettin, İrfânî Ağa, biz de köyde büyüdük, ne zamandır mindere oturup bağdaş kurarak yemek yememiştik. Taştan yumuşak ne getirsen yeriz, evelallah.' deyince rahatladım.

Mutfaktan sofrayı getirip odanın ortasına serdim, sonra da sini ayağını sofranın ortasına koydum. Tekrar mutfığa geçip siniyi elime aldım. Hanım yavaş yavaş siniyi donatmaya başladı. Allah var, sini de sini olmuştu. Bir kuş sütü eksik derler ya, ha öyleydi işte.

Misafirlerin her birinin önüne bir büküm lavaş ekmek koydum. Sofrada çatal, bıçak, kaşık olmasına rağmen hiç kimse bunlara dokunmadı. Cızlağın arasına kaymak ve bal sürüp dürüm edip götürmeye başladılar. Gören de üç günlük yoldan geldiler zanneder. Birdenbire utandım. İçimden, 'İrfânî, adamların sokumlarını mı saymaya başladın?' dedim.

Neyse, adamlar elinizin artığı karınlarını

iyice doyurduktan sonra Müdür Bey yemek duası etti, geçmişlerimize bir Fatiha gönderdik. Sofrayı kaldırdım. Misafirler kanepeye oturdu.

Müdür Bey,

‘İrfânî Ağa; kesene, ömrüne bereket. Senelerdir böyle mükellef bir sofraya oturmamıştım. Herkes bu cömertliğinden dolayı sana ağa diyor herhâlde.’ dedi.

Ben de,

‘Esağfurullah Müdür’üm, Allah veriyor, biz de yediriyoruz. Asıl cömert olan Allah’tır.’ dedim.

Müdür Bey,

‘Senin gibi insanlar yeryüzünde nerede yaşarlar bilmeyiz ama senin gibi birisiyle karşılaşmak bize Allah’ın bir lütfu olmasaydı bugün bu saatte sofranızda olmazdık.’ dedi.

Gülümsedim.

‘Asıl sizi bana Allah gönderdi. Ben de senelerdir böyle ağır misafir karşılamamıştım. Bu karşılaşmamıza vesile olan Bozat’a da Allah uzun ömürler versin, biz de vatandaşa hizmet etmekten mutlu olalım.’ dedikten sonra, ‘De buyurun bakalım, benden ne istiyorsunuz?’ dedim.

Müdür Bey,

‘İrfânî Ağa, senin Bozo ile hem greyderi hem de çekiciyi kurtarman akşam ana haberlerde konu olmuş. Bizim Karayolları Genel Müdürü de haberi izler izlemez beni aradı: ‘Git, ne yap et İrfânî Ağa’yı bul! Kendisini Karayolları Genel Müdürlüğünde işe alalım. Bozat için ayrı, kendisi için de ayrı maaş ödeyelim. Üstelik Bozo’nun ve kendisinin barınma vesaire giderlerini de Genel Müdürlükçe karşılayalım.’ Hanenizi şereflendirmeyi bu emre borçluyuz. Hanımın ile bir görüş, sana iki gün müsaade. İki gün sonra tadı damagımızda kalan kahvaltı sofranda buluşuruz.’ dedi ve çekip gittiler.

-devam edecek-

Asırlık Çelişki

◆ Kadir Köse

Bu vatan uğruna hiçbir savaşı
Vermeyen vereni hakir görüyor
Düşmana haine bir sapan taşı
Vurmayan vurana kızıp ürüyor

Şanlı ecdadını, dünü değeri
Ezanı bayrağı dini değeri
Hedefe varacak yeni değeri
Bilmeyen bilene karşı duruyor

Kiminin işidir kemlikte yarış
Faydası dokunmaz yurda bir kuruş
Ülke yararına bir yol, bir buluş
Bulmayan bulandan açık arıyor

Millete adanmış yiğitler var ki
Devlet bekasının onlardır erki
Kefeni boynunda düşmana korku
Salmayan salanı kinle yeriyor

Darbeye mandaya özlem duyarak
Türk’e hasım odaklara uyararak
Şehitliğe enayilik diyerek
Ölmeyen ölene kara sürüyor

Köse der bu güruh Sevr emelli
Dilleri Şaron’un Kırkor’un dili
Bir asırdan beri yerli ve milli
Olmayan olana tuzak kuruyor.

Senin Derdin Hiç Bitmiyor

◆ **M. Nihat Malkoç**

Hem çektirir hem çekersin,
Senin derdin hiç bitmiyor!
Yaş döktürür, yaş dökersin,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Sende bin dert sığar güne,
Aynı hikâye her sene,
Bir kere gülmeyi dene,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Ne utandın ne uslandın,
Kötülüklere yaslandın,
Paraya pula hislendin,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Âh çekersin, âh alırsın,
Bir ömür günah alırsın,
Aşktan sınıfta kalırsın,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Sen beni şair eyledin,
Hicivde mahir eyledin,
Huzuru tehir eyledin,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Umutlarım serap oldu,
Garip gönlüm harap oldu,
Her ne varsa türap oldu,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Anlamadım muradını,
Zehrettin ağız tadını,
Bir daha anmam adını,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Lav gibi içime aktın,
Bir değil bin kere yaktın,
Ne geldin ne de bıraktın,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Gayret ettim, emekledim,
Geceyi güne ekledim,
Değiş diye çok bekledim,
Senin derdin hiç bitmiyor!

Gardaş

◆ Nurgül Kaynar Yüce

Giyinmek demode soyunmak moda
Edebi kuyuya attılar gardaş
Çarınan çaputnan taşar her oda
Lüküs hayat diye battılar gardaş

Boş gezen akıllı iş dutan gerzek
Gıredi gartıynan doluyor erzak
İffet hayâ eder, utanmaz zevzek
Pisliğin üstünü örttüler gardaş

Samur kürk giyiyor avara gezen
Çalışmadan harcar bu nasıl düzen
Kabul etmez amma akıl ve izan
Aklı ataletle yonttular gardaş

Kadın ile erkek seçilmez oldu
Yollar piskopattan geçilmez oldu
Evdeki çeşmeden içilmez oldu
Aguyu, zehiri gattılar gardaş

Karanlıkta törer iblisin soyu
Elli yıl okusa değişmez huyu
Mazlumun düştüğü dipsiz bir kuyu
Zalimler hoyratça ittiler gardaş

Kafa tutar oldu kediye fare
Evlat diş biliyor doğduğu yere
Enayi diyorlar vicdanlı sere
Hayâ perdesini yırttılar gardaş

Densiz densizlikle ödül alırken
Arsız pişkin pişkin sana gülerken
Helal kazananlar yaya kalırken
Kul hakkı yiyenler börttüler gardaş

Din kisvesi giymiş lekeler dini
Soy bağına baksan kirlidir dünü
Haram rızık yiyip geçer öğünü
Haramı helale kerttiler gardaş

Zehrini akıttı kenafir Batı
Sarsıldı mertekler, sallanır çatı
Gençliğin durumu bir hayli kötü
Bel kemiğimizden hırttılar gardaş

İşte budur halkımızın haleti
Gaflet ile olduk Garb'ın aleti
Şaşırtmak isteyip hep adaleti
Bozuk teraziyle tarttılar gardaş

Çekine de *Garip Nurgül* çekine
Yıkılan umutlar geri yekine
Gıran girsin soysuzların köküne
Onuru, şerefi sattılar gardaş.

Nankör İnsan

◆ Hızır İrfan Önder

Hep yer içer hiç şükretmez,
Nankör insan, gafil insan.
Rabb'ini de hiç zikretmez,
Nankör insan, gafil insan.

Ne arı var ne edebi
Okumaz hiçbir kitabı
Gördüğü yok ki mektebi
Nankör insan, gafil insan.

Dolanıp durur avare
Boyu sanki bir minare
Hakk için çıkmaz sefere
Nankör insan, gafil insan.

Gözünden akıtmaz yaşı
Düşünmez hiç arkadaşı
Tanımaz dostu kardeşi
Nankör insan, gafil insan.

Sükûti der, var yoluna,
Yaklaşıyor vahim sona,
Sanki her yol mübah ona,
Nankör insan, gafil insan.

Bak Şu Muskanın Yaptığına/on yedi-İşi Kitabına Uydurmak

◆ Halit Yıldırım

Murat ve Âdem'in gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Âdem içinden "Aç, aç" diye tempo tutmuştu ama "Aman yok, yok sakın ha!" derken Murat ayağa fırlayıp gömleğinin düğmelerini açmak ister gibi yapan Sibel'in ellerine yapıştı:

"Saçmalama ya! Burada striptiz mi yapacaksın? Elin adamına göğsünü mü açacaksın? Deli olma! Tamam, bildi yahu bildi! Rezalet çıkar- ma otur yerine!" diye bağırdı.

Sibel de Âdem Efendi'nin şehvet dolu bakış- ları arasında sol kolunu sıyırdı ve kolundaki bir büyük beni gösterdi:

"İşte Âdem Efendiciğim kolumdaki ben bu. Göğsümde de siyah bir ben var. Onu da gös- terebilirim. Siz de doktor sayılırsınız nasıl olsa doktora mahrem olmaz."

Âdem Efendi baktı ki iş sakata gidiyor hemen devreye girdi:

"Yok Sibel Hanımcığım olmaz öyle. Ben size nasıl bakarım? Sonra adımız sapık medyuma çıkar. Zaten en başta Murat Efendi bize itimat etmiyor. Aman sakın ha bir yerinizi açmayın. Ayıptır, günahtır. Tövbe tövbe." dedi.

Bu cevap üzerine rahatlayan Murat ise Âdem Efendi'ye dönerek,

"Aman Hoca'm ne demek? Ben öyle itimat- sızlık etmiyorum. Siz dini bütün bir adamsınız, elbette günahı sevabı bilirsiniz. Bu iyice cozut- tu. Siz buna bakmayın."

Sibel de gayet rahat bir şekilde yerine oturur- ken Murat'a bakarak,

"Ne oldu beyefendi? Maçanız yetmedi değil mi? Benimle aşık atma, kafamı bozma valla yapmayacağım yok! Artık çeneni tut ve oturduğun yerde!" diye çıkıştı.

Âdem Efendi, sevinçten bağırmamak için kendini tutuyordu. Karşısındaki adamın telaşı, endişesi, korkuları ve hele de böyle eziklenmesi ona tarifi imkânsız hazlar yaşıyordu.

Sabır her şeyin ilacı idi. İyiliğin de kötülüğün de. Boşuna mı demişlerdi intikam soğuk yeni- len bir aştır diye? Adam kırk yıl sonra intika- mını almış ve yine acele etmişim demiş derler ya, işte sabrın meyvesi önünde cennet taamı gibi duruyordu. Bu duygular ile içten içe coş- kular yaşayan Âdem Efendi, bu durumunu dışa vurmayıp gizlemede değme aktörlere taş çık- aracak bir soğukkanlılık arz ediyordu. Hiçbir şey olmamış gibi tekrar önündeki kitaba dön- dü ve yine okumaya başladı.

"Bu tarihler arasında doğan kadınlar hukuk- çu, bankacı, muhasebeci veya yazar olabilirler."

Sibel tekrar araya girdi ve Murat'a dönüp,

"Gördün mü bak, muhasebeci olduğumu da bildi. Yazarlık hobimi de. İşte Murat Bey sen daha inanma!"

Ah Murat ah... Sabrın son kertesine gelmiş bir derviş gibiydi. Neredeyse kanatları çıktı çı- kacak bir durumda insanlıktan melekliğe doğ- ru ruhsal bir değişim yaşıyordu sanki.

Bildiği veya unuttuğu aklına gelen yarım yamalak ne kadar dua varsa âdeta hatim indi- riyordu. Gören onu Yunus ile yarışa girip Yu- nus'u sollayan bir Tabduk Dergâhı dervîşi zan- nedebilirdi.

Âdem, gözaltı süzmeleri akabinde ve bıyık altı gülme detayı ile tekrar okumaya başladı:

"Kırmızı, mavi veya sarı renkli elbiseler giyip topaz veya zümrüt taşlı, yüzük taşırlarsa mi- zaçlarıyla ahenk içinde olurlar."

Sibel bunları duyunca âdeta kendinden geçti ve çılginca alkışlamaya başladı:

"Yaşasın! Buradan çıkınca böyle bir elbise, zümrüt taşlı bir yüzük alınacak. Âdem Bey bir bakın daha ne diyorsa, giyim kuşam adına ne varsa aldırayım bu pintiye."

Murat'ın karizma yerlerde iken Sibel'in özgü- veni tavan yapmış, Âdem'in sevinci ise Vezûv

Yanardağı gibi idi. Otobana çıkmış acemi oğlan gibi gaza kökledikçe köklüyordu:

“Bu burçta doğan kadınların hayatları iyi geçer. Niyet ve hatırları saf olup, gizli kin ve garazdan, hile ve hıyanetten hoşlanmazlar. Herkesten hürmet görürler. Güler yüzlü olup, düşmanlarına bile dargın olmazlar.”

Sibel yine coşmuştu:

“Görüyorsun değil mi Murat Efendi? Âdem Bey beni bir dakikada çözümledi. Senden bu iltifatların hiçbirini duymadım maalesef.”

Murat da artık dayanamadı:

“Yahu adam açtı kitaptan okuyor. Görmüyor musun?”

Pusuya yatmış bir aslan edasıyla Âdem Efendi de bu diyaloga atladı:

“Ben bunu kitaptan okuyorum. İşte bu da bu işin bir ilmi olduğunu gösteriyor. Kafadan sallamıyoruz. Sizin gibi yeni yetme materyalist ve pozitivist kafalar, kıramadıkları önyargıları ve dahası çözemedikleri fizikötesi âlem ve parapsikolojik olaylar karşısında acziyetlerini inkâr ile örtbas etmeye çalışıyorlar. Neyse biz devam edelim.”

Murat, aslında çok da hafife aldığı bu adamın en azından bu konu hakkında bir şeyler okuduğunu ve yine en azından çok zeki bir adam olduğunu kabul etmek zorunda kalmıştı. Ama ne yazık ki zekâsını böyle boş işlere harcayacak kadar da müsrif bir adamdı karşısındaki.

Murat bu çözümlemeleri yaparken Âdem Efendi kitaptan okumaya devam etti.

“Bu burçta doğan kadınları, hemcinsleri pek sevmez. Zira ekseri düşman ve hasetçileri kadınlardır. Esmer tenli ve yüzünde beni olan, 40-45 yaşlarında bir kadının ona sihir yapıp kocasıyla arasını bozması ihtimali vardır. Bu yüzden de bu burçta doğan kadınlar ilk eşlerinden boşanmak suretiyle ayrı düşebilirler.”

Sibel bu son sözler üzerine gözyaşlarını bıraktı:

“Bak işte gördün mü? İşte yine o karı çıktı

karşıma. Benim yuvamı yıkacak sürtük. Âdem Bey lütfen izin verme şu pis mendebura. Beni ve yuvamı kurtar.”

Âdem Efendi de gayet kendinden emin bir şekilde,

“Siz hiç merak etmeyin Sibel Hanım. Bu işi tereyağından kıl çeker gibi halledeceğim. Neyse size bir de iyi haber vereyim. ‘Bu burçta doğanlar 7 aylık iken ya da 3, 7, 11, 15 ve 43 yaşlarındaki ölüm tehlikelerini atlatacaklar. Bunları atlattırlarsa 88 sene yaşarlar.’ diyor kitap. 43 yaşına geldiğinizde özellikle pazartesi günü başlayan bir hastalıktan sakınmanız gerekir. Mutlaka böyle bir şey olursa hemen hastaneye gidin. 88 yıl yaşamak da gayet iyi bence.”

Sibel o esnada hemen cep telefonuna sarıldı ve annesini aradı. Telefonda annesine küçüken geçirdiği hastalıklarını sordu. Telefonu kapatıp Âdem’e hayran hayran,

“Annem aynen doğruladı. Ben 7 aylıken neredeyse havale geçiriyormuşum, son anda kurtulmuşum. 3 yaşında sobadan elbiseme bir ateş sıçramış ve göğsümdeki yanık oradan kalmış. 11 yaşında iken ağaçtan düştüm. 15 yaşında okul ile geziye gitmiştik yolda arabamız kaza yapmıştı ve ölümden dönmüştük. Valla hocam ne diyeceğimi bilemiyorum.”

Âdem kesik kesik öksürerek boğazını temizledi.

“Efendim bu bir ilimdir. Biz de bu ilmin uzmanıyız evvelallah.”

Gözlerini Murat’a dikerek devam etti;

“Gerçi hâlâ aramızda inanmayanlar olsa da. Çok da önemli değil. Ol mâhiler ki derya içredirler deryayı bilmezler diye boşa söylenmemiş.”

-devam edecek-

Kesilmeyen Çebiş Destanı

◆ Zeynel Abidin Payas

◆ Ali Parlak

Hatay'da âşık tarzı şiirler yazan Zeynel Abidin Payas ve Ali Parlak arasında 2019 yılında sosyal medyada başlayan ÇEBİŞ konulu atışma örnekleri, bu paylaşımları gören diğer şairlerin ve şiirsevenlerin de katılımıyla günümüze kadar çoğalarak gelmiştir. Eylül 2026 tarihi itibarıyla çebiş konulu şiirlerin sayısı 70'e ulaşmıştır. Hatay'da "çebiş" adı verilen 1 yaşını doldurmuş keçi yavrusuna başka yörelerde "çebiç" de denilmektedir.

Bir dost ortamında Zeynel Abidin Payas'a kesilen çebiş cezası hâlâ gerçekleşmiş değildir. İşte ilk çebiş atışmalarından örnekler:

Keseceğim

Söz ağızdan çıkar bizde
N'olsan bile keseceğim
Geçip düşmanın hattına
Gülse bile keseceğim

Sultan Fatih benim atam
Ne diye sözümü yutam
Saçlarını tutam tutam
Yolsan bile keseceğim

Büyük saydım diye seni
Hırpalar durursun beni
O kapkara ciğerini
Delsen bile keseceğim.

Ellerin kalsa boynunda
Yiğit Alplerin toyunda
İncirleri yol boyunda
Çalsan bile keseceğim

Bal yapmayan arı gibi
Bugün benzin sarı gibi
Tuzlanmayan deri gibi
Koksan bile keseceğim

Acılarla mestan olsan
Yazılmamış destan olsan
Kerer'de bir bostan olsan
Solsan bile keseceğim

Toplayıp dostları bir bir
Kibir şeytandandır kibir
Göğsün açmış bekler kabir
Ölsen bile keseceğim.

20.08.2020

Keseceğim deyip bir türlü çebişi kesmeyen Zeynel Abidin Payas'a içerleyen Ali Parlak'ın verdiği cevap:

Kesilmeyen Çebiş Destanı

Davet ettim teke tek'e
Hem kasıntı hem de eke
Çebiş oldu koca teke
Gel kendini kasma Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Ne ki önü ardı çebiş
Bütün yurdu sardı çebiş
Kabak tadı verdi çebiş
Yeter surat asma Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Mütahittin mutlu ve şen
Kaybolmuş sevincin, neşen
Bin parça yüzünden düşen
Bak vazgeçtim küsme Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Geçti aylar eylül ekim
Dava düştü, öldü hâkim
“Elleşmeyin” dedi hekim
Konuş kalan susma Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Elini bulama kana
Çebiş değil yetmez dana
Malatya, Mersin, Adana
Haber salma isme Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Kimden aldın işareti?
Sündük ettin aşireti
Bir başına pişir eti
Yemiyok biz tırsma Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Ne bu hâlin, ne içmişsin
Meydanlardan el çekmişsin
Hayal misin, gerçek misin
Paldır küldür esme Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Kervan göçtü kaldın handa
Umut kesti Kör Hasan da
Yetmiş kere budasan da
Üzüm vermez asma Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Büyüklenme Allah Kebir
Olmaz *Türkmen*’imde kibir
Kaç oradan ikide bir
Ayağıma basma Zeynel
Çebiş mebiş kesme Zeynel

Yol Arkadaşım Marşı

◆ Yavuz Dinç

gün doğarken düşeriz yola
yolumuz dağların doruklarına
adım atarız sağa sola
yürür gider yol arkadaşı

rüzgâr eser tepelerde
tebessüm var sözümüzde
iyilik vardır özümüzde
yılmak bilmez yol arkadaşı

ter damlarken alnımızdan
söz dökülür kalbimizden
vazgeçmeyiz hedefimizden
dimdik durur yol arkadaşı

yürü yürü durmak yok
bu yolda geri dönüş yok
sağlık dostluk bizimle çok
durmak bilmez yol arkadaşı

manzaralar göz kırpar
gönlümüze güneş doğar
her adımda sağlık ışıldar
ışık olur yol arkadaşı

vardır ak saçlıları yok saçlıları
avuç avuç yem atanları
sırtından eksik olmaz hırkaları
hep hatırdadır kalır yol arkadaşı

gün batarken söz bir olur
yorgunluk da bal gibi olur
dostluk bize can suyu olur
can olur yol arkadaşı

Resmi İşler Müdürlüğü/ Başkan Müsterih, Dernek Münfesih

◆ Mehmet Pektaş

Mutlak butlan kararı çıktı çalkalı Yeşilçayır köyü tarihinin en hareketli günlerini yaşıyordu. Özer'in liderliğindeki muhalifler ev ev gezip destek arıyor, mahkeme kararıyla dernek başkanlığına geri dönen Necati'yi her ortamda eleştiriyordu. Parayla tarım işçisi getirilmesi yüzünden fiyaskoya dönen karşılama töreni de muhaliflerin eline çok iyi bir koz vermişti. Muhalifler Butlan Necati'nin rezil olduğunu, artık kahveye bile gelemeyeceğini, köy meydanına çıkamayacağını söylüyorlardı. Buna karşılık Necati, kanun gücünü arkasına almanın rahatlığını yaşıyordu. Köydeki dedikodulara kulaklarını tıkamıştı. Bir süre sonra her şeyin normale döneceğini düşünüyordu. Karşılama fiyaskosunun baş sorumlusu Hasan ise kendini affettirmek için eniştesinin etrafında dört dönüyor, ağzından çıkacak emirleri bekliyordu.

Necati, kara kaplı ajandasını her açtığında kırmızı kalemle büyük harflerle yazılmış **KAYINÇO HASAN** ismiyle göz göze geliyordu. Hemen her zaman yanı başında bekleyen Hasan'ın meraktan kafasını uzatmasıyla birlikte isimleri eliyle kapatıyor; bir bahaneyle onu uzaklaştırıyordu.

Bu defa,

"Yönetim Kurulu üyelerini topla Hasan, acele et." diyerek başından savmıştı kayınçosunu.

Hasan tıpkı bir asker gibi,

"Emredersiniz Başkan'ım! Hemen toplayı verem." diyerek selamını çaktı, merdivenlere doğru koşarken Necati arkasından seslendi:

"Dur bakayım."

Hasan komutu alır almaz zıncı diye durup kafasını çevirdi. Necati yüzünde muzır bir gülümsemeyle baktı kayınçosuna:

"Bir davul lazım. Davul bulabilir miyiz?"

Hasan bir an düşündü:

"Buluruz Başkan'ım. Bizim Yeşilçayır Spor'un maçlarında çaldığımız davul depoda durupdurur."

Necati, yaprak patlatır gibi bir elini yumruk

yapıp diğerini sevinçle üstüne çaktı:

"Haydi kap gel göreyim seni."

Hasan merdivenleri paldır küldür inerken Necati arkasından,

"Şimdilik bana lazımsın fırladık Hasan, zamanı gelince senin de kışına tekme vuracağım." diye söylendi. Ardından da daha önceden hazırladığı ihraç listelerini büyük bir keyifle temize çekmeye başladı.

Yaklaşık bir saat sonra yedi kişilik Yönetim Kurulu, Necati'nin huzurundaydı. Necati, Yönetim Kurulu'na sanki miting meydanındaymış gibi coşkulu bir konuşma yaptı.

"Derneğimizi temizleyip arındıracağım. Hepiniz göreceksiniz, hepiniz. Temizlik başlıyor arkadaşlar!" diyerek bitirdi sözlerini. Onun coşkulu konuşması Yönetim Kurulu'nu da coşturmuştu. Odada alkış sesleriyle birlikte "Halk, gurur, asalet!" sloganları yankılandı.

Necati, destekçilerini susturduktan sonra mutfakta çay, kahve işleriyle meşgul olan kayınçosuna seslendi:

"Hasan İnci, gel bakalım buraya!"

Hasan hemen toplantı odasına girip asker selamını çaktı. Necati, elindeki listeyi ona uzatırken talimatını da verdi:

"Sana çok önemli bir görev veriyorum. Şu getirdiğin davulu boynuna tak ve bu listeyi köyde ilan et."

Biraz sonra davulun ve Hasan'ın sesi gelmeye başladı:

Dombidi dombidi dom dom dom!

"Duyduk duymadık demeyin! Birazdan ismi okunanlar Yeşilçayır'ı Kalkındırma ve Güzelleştirme Derneğinden ihraç edilmiştirrrr!"

Dombidi dombidi dom dom dom!

İhraçların açıklanmasıyla birlikte gerilim iyice tırmanmış, sokaklarda bir hareketlilik başlamıştı. Necati gelişmeleri pencereden takip ederken sokağın başında Hasan belirdi. Pusuda bekleyen Özer taraftarları hemen onun etrafını sardı. Hasan bir anlığına kalabalığın arasında

görünmez oldu. Tekrar ortaya çıktığında davul kafasına geçirilmiş hâldeydi. Adamların elinden kurtulup derneğe doğru koşmaya başladı. Peşindekiler de ellerine ne geçerse ona doğru fırlatıyordu.

Hasan, belini saran davulla birlikte kendini dernek binasına atmayı başarmıştı. Butlan Necati davulu Hasan'ın vücudundan güçlükle çıkardı. Hasan, nefes nefeseydi:

“Haberler kötü enişte, pardon Başkan'ım.”

“Ne oldu ki?”

“Özer taraftarları akşam köy meydanında toplanıverceklermiş. Miting yapıp ihraçları protesto edeceklermiş gari. Elllerinden zor kurtuldum. Az daha parçalayıverceklerdi beni, çok öfkeliyim.”

Necati, yüzünde memnun bir ifadeyle koltuğuna kuruldu:

“Güzel!” dedi.

“Başkan'ım Allah muhafaza buraya doğru geliverirlerse...” diye karşılık verdi Hasan.

“Bu bizim için büyük bir fırsat. Asıl büyük temizlik şimdi başlıyor. Akşam gizlice aralarına karış, mitinge katılan herkesin ismini bana getir. Onları da ihraç edelim.”

“Sana kötü bir haber daha verem Başkan'ım. Özer ve destekçileri yeni bir dernek kuruverceklermiş. Yeni Yeşilçayır bilmem ne derneği...”

Bu haberden sonra Necati'nin yüzünde güller açmıştı:

“İyi ya bu dernek de bize kalır.”

O akşam köyde şarkılarla türkülerle coşkulu bir miting yapılmıştı. Miting sabahı derneğe yağmur gibi istifa dilekçesi yağmaya başladı. İstifa dilekçeleri geldikçe Necati, sevinçten havalara uçuyordu. Hasan, dilekçeleri kayda alırken Necati de ihraç etmek üzere mitinge katılanların isimlerini listeliyordu.

“Başkan'ım böyle giderse dernekte üye müye galmecek şart olsun!” dedi Hasan.

“Kalmazsa kalmasın. Ne kadar az üye olursa o kadar iyi. Bugün bizim için büyük bir zafer.” diye cevapladı Necati. Sonra burnunu Hasan'a iyice yaklaştırdı.

“Hasan sen içki mi içtin?” diye sordu.

Hasan, önce kem küm etti sonra da doğruyu söyledi:

“Şöyle bir kadehcik enişte, şey Başkan'ım... İstersen sana da getiriverem. Mutfakta bir şişe durupduru. Madem zafer kazandık. Kutlayıverelim gari. Ablam kızmecekse tabii...”

“Ne kızacak yahu! Sen beni ne sandın?” diyerek sesini sertleştirdi Necati. “Getir bakalım. Bir kadehten bir şey olmaz.”

Hasan hemen arkaya koştu, içki şişesini ve mezeleri bir tepsiye koyup geldi. Bir kadeh iki kadeh derken şişenin dibini bulmuşlardı. Necati'nin kravatı Hasan'ın kafasında, Hasan'ın sekiz köşeli Beşkaza kasketi Necati'nin başında, şarkılar söylüyorlardı.

Bir süre sonra Necati,

“Aslında ne diyorum biliyor musun kayınço?” dedi.

“Şu bizim Ali ile Tahir de çok canımı sıkıyor. Onları da mı ihraç etsek?”

Hasan,

“Ne yalan söyleyen ben de gıcık oluyorum onlara gari. Hatta Nuri de Özer'i destekleyivercek gibi geldi bene. İstersen ihraç listesine ekleyiverem.”

“Ekle.” dedi Necati.

Hasan isimleri listeye eklerken Necati içinden “Ulan asıl ihraç edilecek sensin ya neyse...” diye geçirdi.

Hasan, Ali ve Tahir'i listeye ekledikten sonra, “Eniştem, şu Cemil yok mu? Yüzünde tam bir hain tipi var. Her an saf değiştirivecek gibi.”

“Ekle koçum.” dedi Necati. “Cemil'i eklemişken Haydar'la Recep'i de yaz.”

Hasan,

“Orhan'la Murat'ın altına yazıyom enişte.”

“Yaz aslanım. Cavit'i de yaz. Eskiden beri sevmem zaten.”

“Cavit'i ihraç edersek Ahmet'le Hüseyin karşı tarafa geçiverir gari.”

“Onlar geçmeden biz ihraç edelim o zaman. Yaz aslanım yaz.”

Necati bir an düşündü sonra Hasan'a döndü:

“Hasan'ım!”

“Emret eniştem.”

Necati,

Mülakat Kapısı

◆ Memik Kömekçi

“Şu yönetim kurulunu da mı ihraç etsek? Seçim meçim boşa uğraşıyoruz. Ablanı da derneğe üye yapalım. Ben ebedi başkan olarak devam edeyim. Benden sonra da sen başkan olursun.”

Hasan, elindeki kalemi bıraktı:

“Eniştem benim. Büyük adamsın yemin olsun!” diyerek yerinden kalktı, eniştesini yanaklarından öptü.

İstifa ve ihraç dalgası sonunda koltuğu iyice garantilediğini düşünen Necati, yine bir gün dernek odasında bacak bacak üstüne atmış, ebedi başkanlığın tadını çıkararak çayını yudumlarken kapı çalındı. İçeriye elinde bir zarfla köy muhtarı girdi:

“Kaymakamlık’tan resmi yazı var Necati. Senin dernek münfesihi olmuş. Sulh Hukuk Mahkemesi derneğin fesih sürecini başlatmış.”

Necati çayından bir yudum alıp elini dalga geçer gibi salladı:

“Bırak münfesihi falan. Ben gayet müsterihim muhtar, sen de müsterih ol. Kanun benim arkamda. Mutlak butlanla geldim ben.”

Muhtar gözlüklerinin üstünden ters ters baktı. Elindeki zarfı Necati’ye uzattı:

“Sen müsterih olabilirsin ama dernek münfesihi. Al oku. Dernek üye sayısı yasal sınırın altına düşmüş. Topu topu üç kişi kalmışsınız dernekte: Hasan, sen, bir de Fikriye yenge. Hukuken artık yoksunuz.”

Necati’nin yüzündeki o kendinden emin gülümseme yazıyı okumasıyla birlikte bir anda kayboldu. Çay bardağı elinde düşerken gözleri duvardaki “Halk, gurur, asalet!” yazısında takılı kaldı:

“Bana bir şeyler oluyor!” diyerek koltuğundan aşağı doğru kayarken son duyduğu ses kayınçosunun sesiydi:

“Enişte, enişte, enişteeee! Aç gözlerini bakem enişteee!”

-devam edecek-

Kasefet yazdırdı mezar taşına,
Elleri döşünde karlanır oldu.
Kar yağdı yorganı çekti başına,
Karanlık dünyası parlanır oldu.

Katardan ayrıldı koştı devesi,
Yükünü devirdi bitti meyvesi.
Şehiri görmeden geçti hevesi.
Sistemin şerrinden arlanır oldu.

Giyindi kuşandı meydan verince,
Kendini tanıdı erkân görünce.
Yöneldi sınıfa sakın serince,
Gözleri yuvada harlanır oldu.

Çok badire gördü, zora seçildi,
Mülakat engeli çoktan geçildi.
Âşıklar ceminde bade içildi,
Çarkıfelek dişte zorlanır oldu.

Rehberi fasıklar baktı işine,
Horladı yorganı çekti başına,
Görevli deccallar düştü peşine.
Yüreğinde sancı morlanır oldu.

Bir çingı parladı, çıktı ateşi,
Boşuna yanmamış er olan kişi.
Gidişat bozuldu, düzelmez işi,
Bir ömür cihanda horlanır oldu.

Köşkeroglu der ki umudum balım,
Kördüğüm boğazda nic’olur hâlim?
İnsaf edin beyler, gayrete gelin,
En verimli canlar, korlanır oldu.

Ne Dediler?

◆ Halil Manuş

Güfte, beste, name, ezgi
Aramakla bitmez bilgi
Al renk ile mavi rengi
Karıştırıp mor dediler

Hile, düzen bin bir kapan
Atış için bekler sapan
Düşünerek yorum yapan
Görülürmüş hor dediler

Peygamberden gelen düstur:
“Öfkesini yenen cesur”
İçten içe yanar durur
Kül içinde kor dediler

Can alıcı endam gibi
İçi dışı saydam gibi
Özü sözü sağlam gibi,
Adam olmak zor dediler

Kimde sopa kimde âsâ
Dokundurur kısa kısa
Halil'e her kim bakmışsa
Olgun değil, tor dediler

Unçuluk Anşa-Bedirik Hörü/yirmi üç

◆ Hacı Musa Tuncer

Takoz Remzi, şapkasını sağa sola çevirerek, “Ba’a bakın! aerkinе, olur ya, bizim bu hayırlı işimize, Kepir Gadir gah gelip gayış atarsa, daha birdaha o yenne dönüp bakmam! Şindikden bunu söölüyemkine habarınız olsun! Soura ba’a demedi demeyin ha.” dedi.

Unçuluk Anşa, Takoz Remzi’nin bu sözlerine karşı,

“Ba’a bag İremzi ede! Bu işi bitirmeden gelirsem ba’a da Unçula’ansa demesingler! Demesingler annadı demesingler! Hemi ben bir vakıdlar aha şu Hürü bacıma söz verdim, bu iş biddi bil Hüratın bacım dedim. Hem Kepir Gadir’inen Del’emine, yeanim Cümee’den daha eyisini mi bulucular? Leyluzımızında zatan göönü var, e başga n’olacak bir isdemeg galyo. İsdeme işini de benim herif yapacak! Sen babası olarakdan orada ol yeter! Başga da bişetciğe garışma! Yarin öğlennedii dörd beygirinen barabar yola guyuluruk, yarin angşama da anca ordoolurug. Böög ehtimal de Leyluzumuzın gayfesini içip orda yatıya galırığ. Gecootu bu yenne dönüp gelmenin de gerae yog! Hayvannar yaar olur soura.” dedi.

Kız isteme görevinin Unçuluk Anşa tarafından Ellik Ali’ye verilmesi Ellik Ali’yi çok gururlandırdı. Ellik Ali, sağ ayağını sol dizinin üzerine atmış vaziyette, yan kös gelmiş haliyle, sigarasını tüttürerek, iki bacağına arasındaki delikten Takoz Remzi’ye bakıp önce hanımı Unçuluk Anşa’ya taltif vererek konuşmaya başladı:

“Bire İremzi, benim hanım do’oru söölüyo. O şindiyaça’a ne dedi de dudmadı söölesene? O “Temam!” dedi mi temamdır o iş. Sen, heç bir bişe de garışmıyacaan annadı? Garışmıyacaan. Bu iş buadar basit ve gulay. Zatan sen oldu biddi bir işi beşir edemen. Amma ben biliyon kine hazeeren gız isdedim. Benim gız isdemem garşısında heç bir gız babası annacıma geçib de “hayır” demedi. Diyemez de. Aha şu halakayı gez dolaş! Herkiş, “Al’emmim bu işin uzmanı.” deller. Gençlerin dilinden ancak ve ancag ben annarım ben. Şükür bu seferde Cümee yeanim uçun bu şerefe nitekim gene ben nail olacaam ben. Annadı İremzi Efendi beceezim.” diyerek

kubardıkça kubardı. Avurdu avurduna geçmiş vaziyette konuşmaya devam ederken,

Unçuluk Anşa,

“Bakıyom da çenen eeceneg açıldı, susman galan herif. Ne isdiyon İremzi edemden?” diyerek çardaktan yavaş yavaş inerken, Cuma’ya kaş göz işareti yaparak usulca,

“Cümee yeanim berilleg gel baam” deyip damın arkasına doğru gitti. Cuma da arkasından giti.

Ellik Ali’nin atıp tutmasına alışkın olan Takoz Remzi, gayet serin ve umursamaz haliyle,

“Hee Ali hee, sen olmasan heç kimse gız isdiyeb de yuva guramazdı hoo melmekeddeeki bütün gençler yoz galırdı, eekine varsın. Tanrı canını almıya ilehe!” diyerek kafasını bir sağa bir sola çevirip, oturduğu yerden biraz kımıldayıp yan tarafa doğru gövdesini döndürdü.

Unçuluk Anşa ile Cuma, damın arkasında kendi aralarında uzunca bir sohbet edip hal danışıklığı yaptıktan sonra yavaş yavaş çardağa gelip oturdular. Çardakta oturan malum şahıslar, Unçuluk Anşa ile Cuma’nın kendi aralarında neler konuştuklarını merak etseler de “Ne konuştunuz?” diye cüret edip soramadılar.

Sadace Ellik Ali,

“Hanim, malum kine yarin düürçülüü gediyoğ, gederken ben kimin beygirine bineceem? Malum bizim beygire sen binersin. Hüratın bacı da gendi beygirlerine biner, ee İremzi edeminen ben niyapacaag?” dedi.

Unçuluk Anşa,

“Onu da mı ba’a soruyunuz? Utanmıyonz zaar. Köyde beygir mi yok? Gedin isden birilerinden. Yarına ensig gedig isdemiyom, o adar!” dedi.

Takoz Remzi kakhaha atarak,

“Nooldu bire Al’ede? Burdaalırım deen mi gorkup gaygılanıyon bire heerif? O işi ben çokdaan halleyledim bile. Gaygeyleme sen. Ben bizim Goddig Hasan’ın gır gısıraana bineceem, Sen de Feramuz Abdıraman’ın Elbeeli’den yeni al getirdii haşeri ırafan beygire bineceen. Aman dıggad eyle. Soura bir yerini ısırp mısırmışın ha! Çünkü geçenner dağa oduneetmişler de

azgalsın Allah maafaza bizim Sümbül Hatın'ın golunu goparıyomuş, onun uçun diyom.” dedi.

Ellik Ali, tedirgin bir vaziyette,

“Navarımış ola beygir haşeri olunca kine? Onnar hayvanın dilinden ne annar? O beygir bu muhidde az bulunur. Birçok tütün kaçakçıları hep öylesi beygirlere bineller. Asil bir at o, asil! Hemi de ırafan. Bak yarin ben biniyim de gör bahim. Guzuumu olur o at benim altımda guzuumu. Hemi ben esgerde 45 gün süvari esgerlik bile eyledim. Bizim gumandanın bile atına ben bakar, ben tımar eylerdim yaa bire İremzi. Ben senin gimî piyeede deeldim.” dedi.

Havasını attı ancak içinden,

“Ben yarın o beygire nasıl binerim ola.” diye de kaygısından sabaha kadar uyuyamadı. Bedirîk Hürü de Cuma için düğürcülüğe gidiyoruz diye sevincinden uyuyamadı. Takoz Remzi ise horlayarak sabaha kadar uyudu. Horultusundan sivrisinekler dahi çardağın yanına yaklaşmadı. Unçuluk Anşa da zaten pek uykuyu seven biri olmadığından, bazen uzandı bazen uyudu, horozlar öterken de kalktı, hazırlık yapmaya başladı. Cuma da kendi odasında uazanıp hayallere daldı, sevincinden o da uyuyamadı.

Aşağı köyde hazırlıklar yapılırken, yukarı köyde bulunan Variyenli Ali de, sabaha karşı katırının üzerinde, Şimşek Kaya'nın karşısında bulunan Kayık Geçceği'nin ağzına ulaştı. Ceyhan Nehri'nden karşı tarafta bulunan köyüne geçmek için Göö Hösüüne haber etmesi lazım ki kayıkla karşıya geçirsin. Variyenli Ali, kendi aralarında işaret olarak belirledikleri yere her zaman olduğu gibi selinti odunlarından bir ateş yaktı, beklemeye başladı. Göö Hösüüne ıslık çalmıyor, çağırıyor ki; kimse duymasın diye.

Göö Hüseyin'in karısı Dudu Hatın, sabah erkenden horoz ötümü kalktı, davarları sağmaya gidiyordu, bir de baktı ki nehrin karşı tarafında bir ateş yanıyor, hemen elindeki sahan tasını yüksekçe bir yere koyarak Göö Hüseyine haber vermek için eve tekrar girerek,

“Hösüün, Hösüün! Kak hele kak! Garşı yamaçda senin olta addın yerde atası yanıyo, yabancı balıkçılar gelik ellehem, senin oltaları almasınna soura, yekiniver de bir bak hele.” dedi.

Göö Hüseyin, gözlerini ovalıya ovalıya,

“Bu balıkçılar da cib dadandı buralara. Cahan'ın gıraanda yer galmıyık sanki. Bişet deseem adım yumru oluyo, demeseem gapımdaaki gara balıklarımı avlıyollar, bu ben niyapacaamı şaşırdım Dudu. E şindik ne diyeceem ben bunnara?” diyerek yattığı odanın küçücük penceresinin yırtılmış muşamba deliğinden gözünün biriyle Ceyhan Nehri'ne doğru baktı. Baktı ki konu balıkçı işi hiç değil. Kendi kendine içinden,

“Hımm! Bu bizim Variyenli Ali, derdi nedir de saba'a garşı gelmiş bu kine? Hayırola baam” deyip hemen üstünü başını giyindi, tabancasını beline soktu. Kayığın kürek tokacını sakladığı murt চালisinin içinden çıkartıp kayığa doğru giderken Karısı Dudu arkasından,

“Hösüün elin adamlarına a'ar laf edib gonuşma ha! Ayıb olur. Cahan'daa balığı pölüşememişler dedirdme bag gendine.” diye seslenerek davarları sağmaya giderken,

Göö Hüseyin,

“Nedii kötü laf gonuşuyum bire arvad! Sen işine gücüne bag! Hele ben bir varıb bakıyım ba'am kimimiş bu atası yakannar?” diyerekten, kendi kendine söylenerek kayığın yanına doğru vardı.

Önce kayığın tokacını yerine çaktı, ardından küreği tokaca taktı, sonra da çınarda tosağa anahtarı ile bağlı olan kayığın zincirini açıp içine bindi. Geçek yeri Döldül Dağı ve Bereket Dağı'nın arası olduğu için, nehrin kenarları ulu ağaçlar ve sarp kayalarla çevrili. Böyle olunca da nehir, olabildiğince hızlı. Tabiricaizse kurşun gibi akıyor. Karşıya geçmek için küreklere iyi asılıp, aşağı çevliğe düşmemek lâzım. Yıllardır burada kayık küreği çeken Göö Hüseyin, eşkiyalıkta ne kadar tecrübeli ise kürek çekmekte de o kadar tecrübeli. Kayığı önce yukarıya doğru biraz çekti, ardından olanca kuvvetiyle küreklere asıldı. Ayaklarını destek aldığı salmaya bastıkça oturduğu yerden kalkıyor tekrar oturuyor. Elli metre aşağıdan çıkmak üzereyken karşı tarafta kayığın çıkacağı yerde bekleyen Variyenli Ali,

“Hösüün zenciri beri at!” diye seslenip yardıma koştu.

-devam edecek-

Ağaç Ol

◆ Bedrettin Keleştimur

Ağaç ol,
Dalın, budağın olsun!
Çiçek aç, meyven olsun!
Güneşe siper ol, gölgen olsun!

Alçak olur,
Seven gönül alçak olur! .
Gözü gönlü aç, şükürsüz;
Nimete nankör alçak olur! .

Ben olmasın,
Al yanakta ben olmasın
Sen var iken, biz var iken
Her sözün başı ben olmasın

Zıtlar ikilem değil,
Hayatın senfonisi
Ak, karayla bilinir
Birbirinin hamisi! .

Çalmasın,
Türküler, biz/siz çalmasın
Taşında çınlar feryadım;
Ülkemde çanlar çalmasın

Çekmeli,
Göze sürme çekmeli
Akıl, izan olmayanı
Göz önünden çekmeli!

Yârin gözü iki çeşme
N'olur yaramı deşme
Aşk gözünü doldurur;
Ab-ı hayat olur çeşme!

Edep içre olmayan
Söze, saçma dersiniz!
Bir atımlık barutun
Adına, saçma dersiniz!

Beni de Allah Yarattı, Ben de Allah Kuluyum

◆ **Bekir Oğuzbaşaran**

Hep yok sayılıyorum, hiçbir listede yokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum
Bana katıksız ekmek, ele fındıklı lokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum

Dâimâ yok sayıldım, hedefi bulmadı okum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum
Sekiz milyarı buldum, yıldızlar kadar çokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum

Hiç var sayılmıyorum, aç değil, gönlü tokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum
Açgözlü de değilim, yetişir birkaç sokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum

Ne dayım var, ne ayım, eşitsizliktir şokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum
Müslüman Türk olsam da hedef şaşırmış okum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum

Gazze, Doğu Türkistan... Ne huzur var, ne uyum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum
Merhamet et, ver Rabb'im, ne çok lâzım bu duygum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum

Emirgân bahçesinden, gül-i rânâdan kokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum
İtibardan yoksunluk, benim en büyük korkum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum

Âşık Oğuz ümmettir, hâlis ipektir dokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum
Okyanuslara hasret, havuzda hapis fokum
Beni de Allah yarattı, ben de Allah kuluyum...

KONUŞAN FOTOĞRAFLAR -1-

Boyuna Kurban Olduğum*

Boyuna posuna kurban olduğum
Neredeysen çağır selam vereyim
Erken aradığım çok geç bulduğum
Esirgeme benden yüzün göreyim

Yeter ki sen gel de uçar gelirim
Sinemi sinene açar gelirim
Uğruna varımı saçar gelirim
Sensiz zindan olur gönül sarayım

Ak düşürme saçlarıma bu yaşta
Gözümü gönlümü bırakma kışta
Gözüm yok şöhrette kuru alkışta
Candan bir bak muradıma ereyim

Lafügüzaf deme sakın sözüme
Gözlerini gözlük ettim gözüme
Kendi gözüm gibi bir bak yüzüme
Geçtiğin yollara güller sereyim

Âşık Melonî'yim inliyor sazım
İçime söylerim çıkmaz avazım
Çiçek topla gönder geçmeden yazım
Kalbimdeki yaralara süreyim

Türkçeye Çeviren:
Kismet Keven